

Mødet genoptoges Kl. 8.

Formanden: Mødet er genoptaget, og jeg giver Folketingsmanden for Sorø Amts 1ste Valgkreds Ordet for at fortsætte sit afbrudte Foredrag.

Zahle: I den Del af min Tale, der blev afbrudt, da Klokkeren var 4, havde jeg tilladt mig med nogle politiske Indledningsord at paavise, hvorledes efter min Mening den civile Krigsminister ingenlunde havde løst den Opgave, som var den første og mest nærliggende for ham, nemlig at bringe Ro og Tryghed til Veje i Forholdet mellem den militære Administration og Bevillingsmagten. Jeg oplæste derefter den Skrivelse, som den 24. November 1905 afgik fra Finansudvalget til Forsvarsministeren, og som har givet Anledning til, at denne Sag er bleven belyst, for, som jeg ogsaa havde Lejlighed til at udtale i Eftermiddagsmødet, af egen Drift har Forsvarsministeren ikke fremsat nogen Oplysning angaaende denne Sag. Det er først, efter at Sagen er bleven draget frem af det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) i Finansudvalget, og efter at Forsvarsministeren ved denne Spørgeskrivelse er bleven tvunget til at udtale sig angaaende denne Sag, at der overhovedet er fremkommet Oplysninger derom.

I denne Skrivelse, som jeg oplæste, staar der under Punkt 3, at man ønsker Oplysning om den ved Fabrikationen eventuelt indvundne Avance. Man spørger ikke om, hvor stor en Avance der er indvundet, idet man med Sikkerhed gaar ud fra, at der er indvundet en Avance, men man spørger tværtimod om den *eventuelt* indvundne Avance, fordi man paa dette Tidspunkt i Finansudvalget intet bestemt ved om, hvorvidt der ved Fabrikationen er indvundet nogen Avance for Statskassen. Det er nemlig muligt, at denne Fabrikationsvirksomhed blev dreven saaledes, at man tilsigtede at holde Fabrikken i Gang og levere disse Kuglesprøjter til dem, som

havde bestilt dem, uden at dette medførte noget Tab eller nogen Gevinst for Staten. Saadan var det nærmest at antage efter den Aftale, som i sin Tid kom til at foreligge. Derfor spørge vi om den eventuelt indvundne Avance og faa først derpaa at vide, at der er indvundet en Avance.

Det er altsaa en fuldkommen uberetiget Anke mod Finansudvalget — og det er underligt, at den ærede Ordfører selv vil rette den Anke mod Finansudvalget —, at det burde tidligere have haft sin Opmærksomhed henvendt paa, hvorledes der disponeredes over Overskuddet. Det kunde Finansudvalget ikke godt kræve Oplysninger om, naar det overhovedet ikke vidste, at der var tilvejebragt noget som helst Overskud. Finansudvalget skulde nødig have sin Ordfører til at tale paa en saadan Maade, at han vendte saadanne Vaaben mod Finansudvalget, som der slet ikke med Rette kan vendes imod det. Det er, synes det mig, en noget for stor Iver fra Ordførerens Side for at forsvare Ministeren, at han endog vender sig mod selve det Udvalg, der har sat ham paa den Tilidspost, som han indtager. (Afbrydelse af *Alfred Christensen*). Ja, det kan være, det er Ydmyghed, men det er saa en noget større Ydmyghed, end en Folkerepræsentant og specielt en Ordfører burde være besjælet af.

Da nu denne Skrivelse var afgaaet den 24. November til den højtærede Konseilspræsident og Forsvarsminister, kom det om Torsdagen den 14. December til en Konference mellem Forsvarsministeren og Finansudvalget. Om denne Konference staar der i Finansudvalgets Protokol: „Ministeren oplyste, at Arbejdet paa Fabrikken var udført i Overensstemmelse med tidligere Aftaler med Finansudvalget i Samlingen 1894—95, og gav en udførlig Redegørelse over Fortjenesten paa Fabrikationen af Rekylgeværer. Ministeren henstillede til Udvalget at overveje Sagen. Han var dog af den Formening, at Fabrikken burde have en vis Frihed i Overensstemmelse med de trufne Aftaler i 1895“. Her henvises altsaa til den i 1895 trufne Aftale, og nu gælder det om at se, hvorledes det Grundlag er, paa hvilket man vil bygge hele denne Ret for Ministeren til at bruge